

# Контакт

—•Джеф Шанън • —————•преведе Александър Велин• —

Едно от най-големите постижения на КОНТАКТ е, че той връща науката обратно в научната фантастика. Помислете малко: кога за последен път сте видели някаква правдоподобна наука в научно-фантастичен филм? Колко често някой филм създава убедително впечатление, че неговите фантастични предпоставки са базирани на реални научни принципи? Вие наистина ли се хващате на всичките тези глупости във филмите за извънземни? Разбира се, че не. Избудалкаха ли ви с тези интригуващи, но напълно глупави предпоставки в СТАРГЕЙТ? Как пък не!

Разбира се, тези филми, както повечето в жанра, никога не си по-

зволяват да имат някаква база в действителната наука. Но ако вземете под внимание, че създателите на СТАРГЕЙТ след това са стигнали до абсолютния идиотизъм на ДЕНЯТ НА НЕЗАВИСИМОСТТА, виждате колко далеч блуждаем от неотразимата комбинация на истинска наука и предизвикателно въображение. Преди двадесет години БЛИЗКИ СРЕЩИ ОТ ТРЕТИ ВИД поне съдържаше внушение за сериозна наука зад всичкото това Спилбъргово великолепие, а интелигентният диалог на Пади Чайефски (под псевдонима Сидни Аарон) в ALTERED STATES поне звучеше автентично, докато той си пра-



веше каквото си иска с еволюционната биология.

За съжаление, тези и други филми представляват незначително и губещо се малцинство в жанр, който съдържа всичко, освен изоставения от него най-сигурен източник на чудеса - самата наука. Докато историята на НФ филми изобилства с луди учени, практикуващи науката като зла, опасна и отблъскваща работа, КОНТАКТ е рядък пример за филм, който включва в себе си науката като най-благородното, най-дълбокото, най-смирено от човешките стремления. И чрез стремежа за помирение на науката с религията и на истината с вярата (както е направил Карл Сейгън в своя роман през 1985 г.), КОНТАКТ осветява целта на науката, допускайки, че нейната основна цел - търсенето на истината, е идентична с тази на духовните вярвания.

Чрез представянето на науката и на учените в автентична светлина КОНТАКТ не се подчинява на традиционното схващане, особено в киностудиите, че науката е прозаична и недостъпна за масите. Когато радиоастрономът д-р Ароуей (Джоди Фостър) обяснява на правителствените служби, че извънземно радиопредаване съдържа простите числа от 2 до 101, тяхната реакция е един от най-смешните моменти във филма. Защо? Дали защото споделя-

ме тяхното пренебрежение? Не. Защото филмът ни дава възможност да разберем значението на простите числа и че едно такова радиопредаване не може да е случайно, природно явление, дори и идиотите от правителството да не го разбират.

Именно поради тази причина, че на науката ѝ е присъщо да е интересна, класическият 13-сериен ТВ сериал КОСМОС на Карл Сейгън беше най-успешната научна програма, излъчвана някога. Точно защото той никога не е покровителствал своята аудитория, а вместо това е приел, че всички ние имаме желанието и възможността да разберем неговата великолепна научна програма, Сейгън печели нашето уважение, доверие и възхищение. "Разрешете ми да ви покажа нещо удивително", ни покани той и милиони го последвахме.

Ние го следвахме и тогава, когато неговият роман стана светкавично бестселър, и изглеждаше, че КОНТАКТ, който беше първоначално представен (от Сейгън и неговата съпруга и сътрудничка, Ан Дрийн) като филмов сценарий от 100 страници през 1980 г., бързо би намерил своя път към екрана.

Това не се случи. Изпълнителният продуцент Линда Обст се е борила 17 години да направи филм, който да почете темата на Сейгън за човечеството след из-

вънземемен контакт. Холивуд се не-  
рвира. “Прекалено много за яй-  
цеглавите”, казват те, но Обст  
упорства (в своята книга ЗДРА-  
ВЕЙ, ТОЙ ИЗЛЪГА). Това, че  
КОНТАКТ си намира силен съюз-  
ник в лицето на режисьора Робърт  
Земекис, е една от тези редки, но  
познати в Холивуд истории, в ко-  
ито поуката винаги изглежда след-  
ната: ако студиите не искат да го  
направят, значи си  
заслужава да се на-  
прави. Зад всеки  
велик (или много  
успешен) филм  
можете да намери-  
те страстна борба  
от страна на тези,  
чиято вяра е по-  
силна от скепти-  
цизма, стандартна-  
та предпазливост  
и липсата на въоб-  
ражение у тези, ко-  
ито са на власт.

Не е съвпадение, че КОНТАКТ  
обединява насърчаване на въобра-  
жението със смелост и постоян-  
ство в преследване на значими  
цели. Чрез приемането на наука-  
та като източник на чудеса, като  
ярък лъч светлина в това, което  
Сейгън (в своята предпоследна  
книга) нарича “обитаван от духо-  
ве свят”, КОНТАКТ приема, че не-  
говата публика е интелигентна, и  
ние му отговаряме, като се изди-  
гаме до нивото на предизвикател-  
ното му забавление. Дори и да ре-

шите, че това е комерсиален, скъп  
летен филм, неговото гледане е  
обогаляващо преживяване, което  
трудно можете да получите от го-  
лямото множество безмозъчни  
екшъни.

Филмът е наистина за всички  
възрасти - и деца, и възрастни ще  
откликнат на това величествено  
преживяване с еднакво благоволе-  
ние и ентузиазъм. (Спокойно мо-

жем да кажем, че  
много от децата,  
които гледат този  
филм, ще си изберат професия в на-  
уката, точно както  
и КОСМОС  
вдъхнови тълпа от  
записали се в кур-  
сове по астроно-  
мия).

Обратно на те-  
мата, КОНТАКТ  
отрича повечето  
от своите чудеса,

като се придържа към точните  
правила на научните процедури,  
и чрез разкриване на учените като  
хора страстни и със същите слабос-  
ти като всички останали. Да ви-  
диш всичко това в холивудски  
филм е голям напредък, и може да  
се смята за една от онези “малки  
крачки” (ако цитираме бащата на  
д-р Ароуей) в благородната бор-  
ба за истина.

